

Kommunisták a kongresszusi vállalások teljesítésének élen

Az elmúlt napokban a „I. Ranghe” gyár jelentette, hogy Dragos Mihai kommunista 6. számú IMSz brigádjával 206 százalékkal teljesítette normáját és november 7. tiszteletére 13.000 lej értékű anyag-megtakarítást ért el. Ilyen és ehhez hasonló jelentések érkeznek a gyárakból és üzemekből, s ezek azt igazolják, hogy a párttagok becsülettel eleget tesznek a kongresszusi vállalások teljesítésének.

Bármelyik üzemet, munkahelyet látogatjuk meg ezekben a napokban, örömmel állapíthatjuk meg, hogy a dolgozók kiemelkedő termelési eredmények kivívásával készülnek a II. pártkongresszus méltó fogadására. Ez irányban kötelezettségvállalások hangzottak el és az eddigi eredmények azt bizonyítják, hogy az alapszervezetek irányításával a dolgozók nemcsak teljesítik, hanem túl is haladják ezeket a munkavállalásokat. E napokban még inkább, mint bármikor, megmutatkozik a kommunista szerepe a termelésben, megmutatkozik, hogy ahol a párttagok élenjárnak a feladatok megvalósításában, egyre ütemesebb a termelés és mindinkább a normán alul teljesítő dolgozók száma.

Ma már olyan példamutató kommunista haladnak a szocialista verseny élen, mint Gali Sándor és Kóhány György élestergályosok, Coşa Constantin brigádfővezető, a „G. Dimitrov” gyárból, Szalay József a CFR főműhelyből, Arsenov Nicolae a „November 7” gyárból, Kormos Frigyes, Tirsin Sidonia, Stefanescu Maria a „December 30” gyárból és mások, akik fáradhatatlanul tevékenykednek és személyes példájukkal magukkal ragadják a párttagokat nagy tömeggel.

Napijainkban a szocialista verseny széleskörű kibontakozása még inkább igazolja Lenin tanítását. „A szocializmus... — mondotta Lenin — először teremti meg annak lehetőségét, hogy a versenyt valóban széles, valóban tömegmértékben alkalmazzák, hogy valóban a dolgozók többségét vonják be az ilyen munkába, ahol megmutathatják, hogy mit tudnak, ahol kifejleszthetik képességeiket, ahol megnyilvánulhatnak azok a tehetségek, amelyek a népben, e frissen buzó forrásban megvannak és amelyeket a kapitalizmus ezer és ezer millió esetben eltipor és elfojtott...”

A gyárakban és üzemekben a kommunista személyes példájukkal, mozgósító készségükkel, a II. pártkongresszus méltó köszöntésére tett vállalások teljesítéséért, képesek magukkal ragadni az alkotó, építő munkában résztvevő dolgozók nagy tömegét. Napijainkban a vállalások hangzottak el a gyárak, üzemek dolgozói részéről és a kommunista mindenféle bizakodással tekintenek előre és tudják, hogy a tömegek mozgósításával, a feladatokkal meg lehet birkózni. Számos munkahelyen a pártalapszervezet irányításával a dolgozók sikeresen teljesítik felajánlásaikat.

A kommunista állandóan fejlesztik, gazdagítják ismereteiket, elsajátítják a tudomány és a fejlett technika tapasztalatait és fáradhatatlanul tevékenykednek munkájuk, munkamódszerük javításán, tökéletesítésén. Szovjet módszereket alkalmaz-

nak munkájukban a termelésben résztvevő párttagok, mint például Schneider Adám („I. Ranghe” gyár), újításokat vezetnek be tevékenységükbe, mint például Tenzlinger Todor (CFR fűtőház) — egy szöveget mindent elkövetnek, csak hogy előbbrevigék a termelést.

Mindinkább közeledünk a II. pártkongresszus megnyitására napjához, december 23-hoz. A kongresszusig terjedő időszakban fokozni kell az erőfeszítéseket, hogy az előttünk álló összes feladatokat sikeresen teljesítsük. Amint azt Miron Constantinescu elvtárs, a november 7. tiszteletére Bukarestben megtartott ünnepi gyűlésen mondotta, a legfontosabb feladatok már teljesítettek ötéves tervüket. „A központi statisztikai igazgatóság adataiból kitűnik — mondotta Miron Constantinescu elvtárs — hogy a globális ipari termelés öt évre előirányzott volumenét már ebben a hónapban elérjük, minthogy már 1955 október 31-ig teljesítettük az ötéves terv 99 százalékát.”

A kommunista, a gyárak és üzemek dolgozói azonban nem elégedhetnek meg az elért eredményekkel. Tény, hogy tartományunkban 48 üzem és termelőszövetkezet már teljesítette ötéves tervét. De vannak még olyan üzemek és vállalatok, amelyek nem teljesítették az ötéves tervből rájuk háruló előirányzatukat, vannak olyanok, amelyek lemaradtak a munkával. A párttagoknak különösképpen ezekben az üzemekben kell erőteljes mozgósító tevékenységet kifejtenek.

A II. pártkongresszust valamennyi munkahelyen a tervfeladatok maradéktalan teljesítésével kell köszönteni. S ezt csak úgy érhetjük el, ha az összes kommunista és párttagjelölt következő felvilágosító munkával ösztönzik cselekvőbb munkára a körülöttük dolgozó párttagjelöltek.

Hazánk összes dolgozóinak készségével készülnek a II. pártkongresszus méltó fogadására. Lehet-e megismételni feladata napjainkban egy kommunista, mint az, hogy mind 6 maga, mind pedig a körülötte dolgozó párttagjelöltek kiemelkedő munkasikeret érjenek el a nagy esemény tiszteletére? Az elkövetkező hetekben a termelési eredmények világosan beszélnek majd a kommunista, az összes dolgozók munkájáról.

Rövidesen várható, hogy megérkezik az ötéves terv teljesítéséről szóló jelentés. A pártvezető dolgozó nép nagy eredményeiről, küzdelmes munkájáról beszélnek majd a jelentés adataival, de egyben azt is jelenti, hogy új feladatok előtt állunk: a következő évek tervfeladatainak teljesítése előtt. S a szocialista ipar nagyarányú fejlesztése, a dolgozók életszínvonalának szüntelen növelése megköveteli, hogy magasabb színvonalra emeljük a termelést, hogy állandóan harcoljunk a termelési növekedésért és az önköltség csökkentéséért. Ezeket a feladatokat nem szabad személtéveszténi a kommunista, a feladatok megvalósítására kell ösztönözni minden becsületes munkást, technikus, mérnököt és tisztviselőt, hogy a tervek a kongresszus tiszteletére hiánytalanul megvalósuljanak.

Jól halad a vetés

Hunyadi Jenő elvtárs, a kisiratosi néptanács végrehajtó bizottságának elnöke telefonon közölte, hogy a kisiratosi kollektív gazdaság tagjai 100 százalékban elvégezték a vetést és ugyancsak teljes egészében befejezték a terménybetakarítást is. A kisiratosi mezőgazdasági társulás tagjai ugyancsak 100 százalékban elvégezték az őszi vetést, a betakarítást pedig 99 százalékban teljesítették. Az egyénileg gazdálkodó dolgozó parasztok a búzával 100 százalékban teljesítették vetési tervelőirányzatukat.

Kisiratosi község vetési tervét 90 százalékban teljesítették.

Értékes megfigyelések

Az „Artex” kisipari termelőszövetkezet dolgozói arra törekednek, hogy a II. pártkongresszus tiszteletére tett vállalásaikat idő előtt teljesíthessék. Ezért mindent megtesznek, hogy a munka folyamatoságát biztosítsák és minél jobb minőségű árut készítsenek. A munka meggyorsítása érdekében üzembehelyeztek egy szél-ferő gépet és egy kézi vágókészülékkel, amellyel gyorsabban végezhetik a szabást.

A szövetkezet dolgozói különböző eszköztesztet végeztek be. Így például a női bluzokat készítő osztályon a Prodsincron munkamódszer szerint dolgoznak. A szabászatlan egyszerű különböző nagyságú ruhákat szabnak és így csökkentik a hulladékot. A szövetkezetben 286 dolgozó különböző előrehaladott munkamódszert alkalmaz. Az elmúlt hónapban hét új választékot gyártottak a vállalt négyvel szemben. Az intézkedések következtében a gyártott cikkek minősége elérte a 97,30 százalékot. A szövetkezet dolgozói 65.488 lej értékű megfigyelést értek el október végéig. Ezenkívül 62.077 lej értékű hulladékot dolgoztak fel.

Jó munkájával kitűnt: Soós Piroka, Dema Florica, Bej Irina, Schaffer Margit, akiket termelőszövetkezet elnöknek jelöltek ki.

Vízlevezető csatornát építettek

Pankota községben évtizedek óta gondot okozott a „Sodom-völgy”, ahonnan az esős időben felgyülemlett víz kitért és többször hektár szántóföldet tett tönkre. A helyi néptanács négyülésen megtárgyalta a kérdést, hogy önmegadózatásból oszatozzák a Sodom-völgyt s ezzel megakadályozzák a vetésterületek elpusztítását. Elhatározták a gyűlésen, hogy az önmegadózatásból 50.000 lejt fordítsanak a csatornázás céljaira és ugyanakkor ezenfelül minden lakos még hozzájárul a munkálatok elvégzéséhez. A határozatot tett követte. Pankota község lakói rövid időn belül befizették az önmegadózatási összegeket és a néptanács intézkedhetett a munkálatok megkezdéséről.

A csatornázási munkálatok a közelmultban be is fejeződtek és ma Pankota község dolgozó parasztjai már nem kell félténiük a szántóföldeket, amelyek hosszú időn keresztül állandóan tönkretettek az áradások.

Sigartau Eugenia,
Ardelean Florica,
levelezők

Szorgos munka — gazdag jövődek

Jól halad az őszi munka a varjasi kollektív gazdaságban. A kollektívisták szorgalmasan dolgoznak, mert meggyőződtek arról, hogy előnyösebb a közös munka. Akik rendszeresen dolgoztak, boldogok, mert padlások, élelmiszerüket megőltették. Élelemmel, háztáji gazdaságukban pedig állatokkal nevelnek. A gazdaság a közelmultban 1190 tonna kukorikát adott át az államnak. Ezért a pénzösszeget kívül, 10.700 kiló kukorikát kaptak előlegként. A gazdaságban még mintegy 100 tonna kukorica vár elszállításra, amelyért újabb nagymennyiségű cukor jár.

Iovanov Gheorghe kollektívista, aki családjával 634 munkanapot dolgozott, előlegként 2500 kiló búzát, 300 kiló árpat, 572 kiló burgonyát, ezenkívül turót, pálinkát, pénzt és 73.40 kiló kukorikát kapott. Ehling Jakab családjával együtt 2800 kiló búzát, 380 kiló árpat, 12 kiló turót és más terméket vitt haza előlegszállítás alkalmával.

Azok a tagok, akik rendszeresen részt vettek a munkában, könnyűszerrel hazavihették a kapott terményeket. Slatco Maxim csak 76 munkanapot teljesített, s ezért mindössze 160 kiló búzát és egyéb kis mennyiségű terméket vitt haza.

Beu Ioan,
levelező

Az RMP KV üdvözlő Constantin Pirvulescu elvtárhoz 60. születésnapja alkalmából

Kedves Pirvulescu elvtárs!

A Román Munkáspárt Központi Vezetősége 60. születésnapja alkalmából meleg üdvözlőt küldi Önnek, a Román Munkáspárt és államunk kiváló harcosának.

A Román Munkáspárt és a román nép egyaránt nagyrabecsüli az Ön 1919 óta kifejtett tevékenységét a forradalmi munkásmozgásban, a párt harcában a munkásosztály és a parasztság felszabadításáért a

burzsoá-földesuri kizsákmányolás igája alól, a munkások és parasztok hatalmának kivívásáért hazánkban. népi demokratikus államunk megteremtéséért és meg szilárdításáért.

Kedves Pirvulescu elvtárs, szívvel kívánjuk, hogy még sok-sok évig jó egészségben eredményes munkát fejtessen ki a dolgozó nép pártjának ügyéért.

A Román Munkáspárt
Központi Vezetősége

A „Szocialista Munka Hőse” kitüntetés ünnepélyes átadása C. Pirvulescu elvtárnak

A Nagy Nemzetgyűlés Elnökségén s-erdán délután ünnepélyes külsőségek között adományozták a „Szocialista Munka Hőse” címet Constantin Pirvulescu elvtárnak, az RMP KV Politbúroja tagjának, a Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése elnökének, elismerésül a forradalmi mozgalomban való hossz- szas tevékenységéért és a népi demokratikus állam megteremtéséhez való hozzájárulásáért.

Az ünnepségen a következő elvtársak vettek részt: Gh. Gheorghiu-Dej, dr. Petru Groza, Chivu Stoica, I. Chisinevski, Gh. Apostol, Mo- gyorós Sándor, Emil Bodnara, P. Borilă, N. Ceausescu, D. Coliu, Al. Drăghici, D. Petrescu, S. Bughici, C. I. Parhon professzor, akadémikus, Traian Săvulescu professzor, akadémikus, Fazekas János, Constantine Crăciun, St. Voitec, M. Mujić, A. Bunaciu, Liuba Chisinevski, Gh. Iordănescu.

A törvényerejű rendelet felolvasá-

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlése Elnökségének

törvényerejű rendelete

Constantin Pirvulescu elvtárnak a „Szocialista Munka Hőse” címmel való kitüntetéséről 60. életének betöltése alkalmából

A Román Népköztársaság Nagy Nemzetgyűlésének Elnöksége elrendeli: 1) Constantin Pirvulescu elvtársat a „Szocialista Munka Hőse” címmel tüntetjük ki, a forradalmi munkásmozgásban kifejtett hossz- szas tevékenységéért és a népi demokratikus állam megteremtéséhez való hozzájárulásáért.

PETRU GROZA,
a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének
elnöke

A. BUNACIU,
a Nagy Nemzetgyűlés Elnökségének
titkára

A gépjárató központ munkájáról

A gépjárató központ dolgozói november 7. tiszteletére ünnepi műszo- kot rendeztek. Az ünnepi műszo- kal alkalmával az öntőde munkatö- sége és a géposztályon Opitz Géza csoportja tűnt ki. Ebben a csoport- ban David Viorel és Lutig Constantin esztérgályosok járnak élen, akik

tervüket 200, illetve 162 százalé- kal teljesítették. Az öntődeben Ardelean Petru brigádja 203 száza- lékos teljesítést ért el. November 7. tiszteletére a gépközpontban két IMSz brigád alakult, amelyek ered- ményesen tevékenykednek. Pártunk II. kongresszusa tiszteletére a gép-

központ dolgozói vállalták, hogy át- alakítanak és megfelelő számszám- kal látnak el két műhelyt. Az egyik- ben már 90, a másikban pedig 70 százalékban végezték el az átalaki- tási munkákat.

Balica Ilie,
levelező.

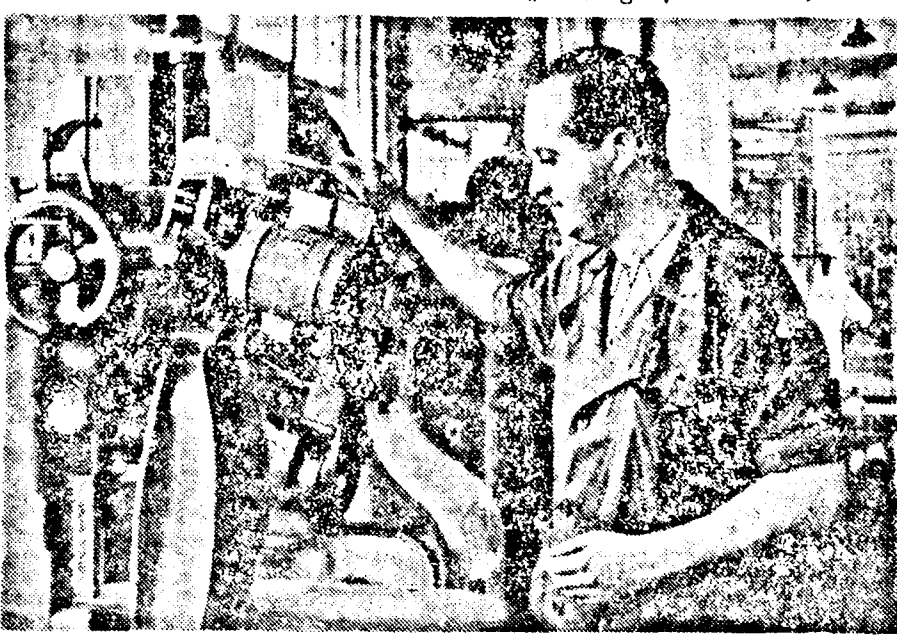
Élenjáró köszörűbrigád

Kozma Gyula, a „I. Ranghe”-
gyár „Junius 11”-
szörűs brigádja-
nak vezetője.

Brigád egy héttel a vállalt határidő előtt teljesítette november 7-re tett felajánlását. Tagjai elhatározták, hogy októ- berben 10 száza- lékkal túlhaladják szeptemberi termelési eredmé- nyeiket s a tíz százalé- helyett 15 százalékkal termelnek többet, mint szeptember- ben.

Kozma Gyula vezetésével a „Ju- nius 11”-brigád ki- való eredménye- ket ért el. Tagjai a Zsandarova szov- jet munkamódszeri alkalmazzák, öten pedig a mamsrut módszer szerint

dolgoznak. Kozma Gyula már har- madik éve élmunkása a „I. Ranghe”

Képünkön Kozma Gyula brigádfővezető látható munka közben

nyiek állandóan emelkedjenek. Most, a II. pártkon- gresszus előtt, újabb vála- lást tesznek. Az ünnep- lendületé- vel folytatják a termelést és a kongresszus tisz- teletére elhatározták, hogy 20 szá- zálékkal túlhalad- ják eddig elért termelési eredmé- nyiek színvonalát.

Kozma Gyula, a brigád vezetője személyes példa- mutatással igyek- szik a brigád tag- jait mind jobb munkára ösztönöz- ni. A brigádfővezető munkája nem vála- sztható el a bri- gádtagok minden- napi tevékenységétől. Ők együtt egy- séges munkacsoportot képeznek a együtt erősek.

Fejlesztik az állattállományt

Kisperegben 1953 áprilisában a megalakult kollektív gazdaságnak mindössze nyolc igáslova volt. 1953 nyarán vetünk meg két sertést és 12 borjút.

1954 december végére a sertés- állomány 38-ra szaporodott és 2 tehé- ndnk volt.

Jelenleg 166 sertése, 10 tehene, 22 igáslova és 6 osikója van kollektív gazdaságunknak.

Juhtenyésztéssel is kívánunk foglalkozni és ebből a célból év au- gusztusában „85 anyajuhot vásárol- tunk.

1955-ben 5472 liter tejet adtunk a tejgyűjtő központnak. Szer-

ződest kötöttünk 75 hizott sertés átalakítására is. Ebből egyelőre 18 sertést adtunk át, 3034 kiló össz- sullyal.

Az állattállomány növelésére elő- irányzott ezidei tervünket még csak részben teljesítettük, így 20 anyaka- koca helyett még csak 18, 15 tehén helyett 10 és 500 szárnyas helyett mindössze 250 van.

A 4800 literes tejtermelési ter- vünket viszont lényegesen felülmúl- tunk: teheneink eddig 7000 liter tejet adtak. A napi tejhozam 50–58 liter.

Az állattállomány téli takarmá- nyozására félretettünk 150 mázsa

árpat, 165 mázsa zabot, 1000 mázsa kukoricát és 300 mázsa szénát. Sze- meskukoricából napi fejadagként a lovak részére 6 kilót, tehének ré- szére 3 kilót, sertések részére 2–4 kilót számítottunk.

Az állattállomány szaporodásából és a terményekből befolyt összegből ez évben 34.000 lejért traktort vásá- roltunk, 3000 lejért egy lövontású geryelyt, 8000 lejért két traktor után kapcsolható kocsit és 7000 lejért egy kalapácsos darálót.

Simon Károly,
levelező.

A Szovjetunió javaslata a genfi értekezleten

Az Európában lévő államcsoportok között megkötendő szerződés alapelvei

MOSZKVA. (Agerpres). — A TASZSZ közli:

A szovjet küldöttség javaslata a négyhatalom külügyminiszeri értekezletének november 9-i ülésén:

„A béke megszüntetésének óhájától vezérelve és felismerve annak a szükségességét, hogy minden eszközzel elő kell mozdítani a nemzetközi feszültség enyhítését, továbbá a bizalom megteremtését az államok közötti kapcsolatokban,

a Szovjetunió, az Amerikai Egyesült Államok, Franciaország és Nagy-Britannia kormányai megegyeztek abban, hogy az európai béke fenntartása érdekében meg kell keresni a szerződés jönné létre egyeztetést az Eszakiatlanti Paktumban és a Nyugat-európai Unióban résztvevő államok, másrészt pedig a varsói szerződésben résztvevő államok között. Egy ilyen szerződés a következő alapon jöhetne létre:

1. Egyeztetést az eszakiatlanti szerződésben és a párisi egyezményekben résztvevő államok, másrészt pedig a varsói szerződésben résztvevő államok kötelezettséget vállaltak arra vonatkozólag, hogy nem fognak fegyveres erő használata egymás ellen. Ez a kötelezettség fegyveres támadás esetén nem érintheti az államoknak az ENSZ-alapokmány 51. szakaszában lefektetett egyéni, vagy kollektív önvédelmi jogát.

2. A szerződő államok kötelezettséget vállaltak arra, hogy kölcsönösen tanácskozni fognak egymással, ha olyan nézeteltérések, vagy viszályok merülnek fel közöttük, amelyek veszélyeztetnének az európai béke fenntartását.

3. E szerződés ideiglenes jellegű és addig marad érvényben, ameddig nem jön létre helyettesítő európai kollektív biztonsági rendszer létrehozására vonatkozó szerződés.”

Orvosi tanácsok

A nátház és szövődményei

A nátház (grippa) ragályos betegség és könnyűszerrel terjed át a beteg emberről az egészségesre, az apró nyál, és orrváladék-cseppek révén, melyek köhögéssel, tüsszentéssel, vagy beszéd közben juthatnak el a szervezetbe.

A gripa kórokozója egy, a mikrobáknál sokkal kisebb — vírusnak nevezett — élőlény, mely egész évben megtalálható, de főként hűvös időben jelenik meg és okoz esetleg súlyosabb betegségeket is.

A betegség rendszeresen hidegrázással, fejfájással, izom- és ízületi fájdalmakkal, fáradtságérzettel, 38–40 fokos lázzal, torokfájással, a szemgolyók könnyezéséről kísért fájdalommal kezdődik.

Röviddel a jelek után erős nátha lép fel, bőséges orrváladékkal, tüsszentéssel, rekedtséggel, az étvágy jelentős csökkenésével.

A betegség néha könnyű lefolyású, de sokszor súlyos következmények is felléphetnek: gyomor- és bélbántalmak, idegzavarok, — vagy tüdőbántalmak.

Gégehurut, légcsőhurut, tüdőgyulladás, azok a leggyakoribb szövődmények, melyek egy rosszul, vagy egyáltalán nem kezelt gripa után felléphetnek.

Tüdőszövődmények különösen a látszólagos gyógyulási szakasz után lépnek fel, mely alatt a hőmérséklet majdnem normálisra süllyed. Ebben az esetben a tüdőgyulladás kórtünetei könnyű felismerni, mert a beteg normális hőmérsékletre és elég jó közérzetről hirtelen magas láz és általános rossz közérzet állapotába kerül.

Néha, elhanyagolt tüdőszövődményes gripa esetében, a szervezet általános legyengülése következtében tüdőtuberkulózis léphet fel.

Mindezek miatt tehát szükséges a gripás betegek gondos — az orvos tanácsait követő — kezelése és a betegség megelőzését célzó előírások pontos betartása.

Melyek a nátház gyógyításához és a betegség megelőzéséhez elengedhetetlenül szükséges követelmények?

A gripás beteg maradjon ágyban mindaddig, amíg a betegség heveny, lázzal járó szakasza tart. Táplálékaként könnyű és tápláló legyen és elsősorban folyadékokból álljon: tea, tej, kompót, leves, áttört főzelékek.

A betegség átterjedésének elkerülése a család többi tagjaira és főleg a gyermekekre való tekintettel, ajánlatos a beteget külön szobába elhelyezni. Ha ez lehetetlen, a betegnek külön ágyban kell aludnia, melyet a szoba többi részétől spanyolfallal kell elválasztani.

Ami a beteg kezelését illeti, ajánlatos naponta 3–4-szer kamilla-teával, vagy sós vízzel torkot öblögetni, egy csapot evőkanál só téve egy liter felforralt és kihűtött vízbe.

Mindkét orrlukba naponta két-háromszor 5–5 csepp 2 százalékos (Kolargol-oldatból, 2 százalékos gomenolos olajból, vagy langyos fiziológiai oldatból kell csepegtetni.

A láz és fáradtság leállítására naponta 3–4 pasztilla piramidont, vagy 2–3 pasztilla aspirint szedjünk. Bántó köhögés ellen szirupokat, vagy forró hársfalevelet használjunk.

Kerülendő a betegek kezelése szulfamid tartalmú orvosságokkal, penicillinnel, mivel ezek teljesen hatástalanok a nátház esetében. Ezek csak egyes szövődmények fellépése esetén használják és akkor is csak orvosi tanácsra. A torok-öblögetők se legyenek túl erősek, vagy tömények, mert ezek csak izgathatják a torok nyálkahártyáját.

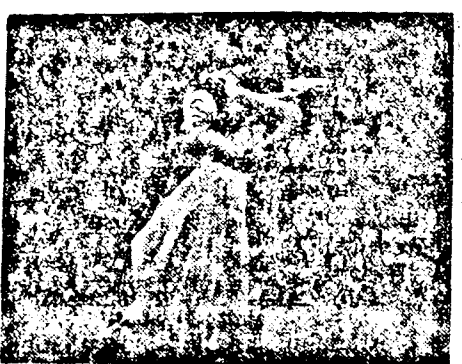
Nátha ellen ajánlatos 3 százalékos mentolos olajjal inhalálni. Ezt a következőképpen kell elvégezni: fél liter forró vízbe egy kávékanál mentolos olajat öntünk. A beteg öt percen át belegegzi (inhalálja) a forró mentolos gőzöket. A beteg fejét ne takarjuk be ezalatt.

Súlyosabb nátház esetében okvetlenül szükséges a beteget orvosi felügyelet alatt tartani, hogy így a szövődményeket el lehessen kerülni, vagy ha fellépnek, azonnal meg lehessen tenni a szükséges intézkedéseket.

Néha, szövődmények esetén, szükséges a beteget kórházba szállítani. Ha az orvos ezt elrendeli, úgy okvetlenül meg is kell tenni, mert ezáltal meggyorsítjuk a beteg gyógyulását és megelőzzük a nem megfelelően kezelt szövődmények veszélyes következményeit.

ROMEO és JULIA

Shakespeare legismertebb drámai alkotása, a tragikus szerelem megrázó költeménye, alapjában véve nem úgynevezett örök emberi kérdést vet fel. A mondanivaló magában, a családi ellenségeskedések, a társadalmi előítéletek el nem ismerő szerelmek történetében, a feudalizmust felváltó kapitalista társadalom rendszerének a családi viszonyokban is megnyilvánuló hatása jut kifejezésre. Ebben az átmeneti korszakban az egyéni akarat az érzelmekeket terén is érvényesíteni igyekszik szerepét. A feudális család leírásában a szerelem nem volt döntő tényező. Előttebbben mindig, a nemesi család érdeke állott. (Természetesen az elnyomott osztályok életében ezek a szempontok nem jöttek számításba.) „Miután a személyes ítélet joga már a vallás és egyház területére tehető a nélkül beiktatott, hogyan torpant volna meg az idősebb nemzedék azon igénye előtt, hogy a fiatalabbak testével, lelkével, vagyonával, boldogságával, vagy boldogtalanságával foglalkozzék?” — írja Engels. Shakespeare műveiben a társadalmi kapcsolatok megváltozása, megváltoztatásának folyamata a valóságnak megfelelően különböző jellemek összeállításában, egyéni sorsokban jelentkezett. Ez történik a Romeo és Juliaiban is.

Ki nem hallott a két veronai szerelmes tragikus történetéről? Olvastuk a drámát, hallottuk színpadon, vagy filmen Romeo szavait, a fészta, igaz, nagy szerelem költői megnyilatkozását:

„Ah, ő tanítja a fátylát, hogy” éjjen Fénylőn! Mint óvmánt szerezem. (Fülszében: Az éj arcán úgy csügg, úgy hat e [bá], Birásra tulszent, földre tulvarázdos. Tanc végeztél utjád kilesem, S kezeltől üdvöt és sóvár kezem. Szeretlél, szív? Szem, tagadd el, ha [kérdik]. Igazi bájt nem ismertem ma éjig.”

S íme most újra elmondják nekünk ennek a hősi, tragikus szerelemnek a történetét, de ezúttal a balett nyelven. Ulanova neve számunkra már fogalomvá vált. Amikor a Cannes-i filmszínházon első díjat nyert szovjet filmről beszélünk, valahogy mindenképp Ulanova

jezési formájának változatossága elengedezése is jóval elmarad a beszéd, főleg a költői nyelv kifejező ereje mögött. Ulanova alakításában azonban nem érezzük ezeket a korlátokat. Kétféle derített önéletrajz kedve Julia gyerekes incselkedése, évdése a dajkával, kit hagyott hidegen a szépségére ébredő lány bájos csodálkozása? Van-e festő, hogy megőrítse, költő, hogy zengő rimkekben eldalolja a Romeoval való első találkozásának felemelő szépségét, kislányos féltékenységet, nőies kacérságot, őszinte vallomását? És ki tudná megmondani, hogy vajon az erkély-jelenet követő, a két szerelmes egész lényét betöltő boldogság, örömmámort kifejező táncjátékban, vagy pedig a bucsu-jelenetben nyújtott-e Ulanova tökéleteset. Talán nem tévedünk, ha azt állítjuk, hogy mindegyik jelenet (és itt külön meg kell említeni Julia futását Lőrincz baráthoz, a Párisval való jelenetet és az öngyilkosságot) a mozgás-művészet, a klasszikus balett határait jóval túlhaladó realista ábrázolás valóságos kis remekműve.

Nem ok nélkül állapították meg, hogy Zsdanov Romeoja elhalványodik Ulanova alakítása mellett. És valóban, a nagy művésznő magával

ragadó őszinte érzelmi viharzása, lenyűgöző drámai játéka mellett Zsdanov Romeoja nem tűnik elég férfiasnak, határozottnak, érzelm-gazdagnak. Romeo alakítója azonban meg pályája kezdetén van s ehhez viszonyítva teljesítménye kitűnőnek számít.

A jellemábrázolás nagyszerű példát mutatott be a Tyballtot alakító Jermolajev és a szellemes, mindigvidám Mercutiot alakító Koren, akiknek haláltáncra kiváló művészi sejtet.

A színészi alakítások egyedül azonban nem magyarázzák meg a Romeo és Julia nagy sikerét, művészi értékét. A balettfilm egyik alap-pillére Prokofjev zenéje. Lieber János, az irodalmi újság kritikusa így ír Prokofjev muzsikájáról: „...mankásan jellemző és mélyen kifejező, élő embereket és erős szenvedélyeket festő, sokszínű, dus és gazdag muzsika, mai zene, korunk zenéje, mégis klasszikus, teljesen átitatva Shakespeare drámájának szellemétől, szavak nélkül is hűségesen és kifejezően tolmácsolva az egész világgal szembezálló, sirig tartó szerelem örök emberi történetét... Prokofjev ebben — talán legjobban — műveiben a klasszikus balett-zenedráma eddig még el nem ért csúcspontjára jutott fel.”

A Romeo és Julia filmalkotás mentes az előző balettfilmek színpadi merevségétől, láthatóan le- szűkítésétől. A filmszerűség teljes mértékben érvényre jut, a mű monumentális válik, realizmusa magas fokot ér el. Mindezt főleg Arstam és Lavrovskijnek, a Moszkvai Nagy Színház koreográfusának az érdeme. A díszletek korhűsége, a kosztümöknek a renaissance „divatjára” jellemző festői szépsége, változatossága mellett meg kell még említenünk a film másik nagy erő- ségét: a tömegjeleneteket. Gondoljunk csak a vivás-jelenetekre, a Mercutio halálutóját figyelő, a vele együttérző és a rajta szánakozó tömegre, vagy a túlradó vidámságot kifejező karneválra.

A díjnyertes szovjet balettfilm méltó Shakespeare halhatatlan mű- véhez és egyaránt felejthetetlen élményt jelent a balett-rajongók, a zenekedvelők és a filmszínházba járók népes tábora számára.

(f. t.)

Testnevelés és sport

Kisorsolták az RNK labdarugó kupamérkőzéseit

Az RNK labdarugó kupamérkőzéseinek következő fordulóját november 23-án, szerdán játsszák le és pedig Aradon, Falticeni, Bukarestben és Nagyváradon. A soronkövetkező forduló sorsolása a következő: Aradon: Fl. Rosie UTA—Locomotiva Bukarest.

Aradi női kézilabdázók sikere

Az aradi Voința női kézilabda csapata a kolozsvári tartományi TSE meghívására Nagynyeden rendezett női kézilabda tornán vett részt. A tornán az aradi csapaton kívül a Voința Gyergyószentmiklósi, a Fl. Rosie Torda és a Metalul Nagynyeden csapatai szerepeltek és az aradi női csapat, valamennyi ellenfelét legyőzve, megnyerte a versenyt. Az eredmények a következők voltak: Voința Arad—Voința Gyergyószentmiklósi 5:1, Fl. Rosie Torda—Metalul Nagynyeden 6:0, Voința Arad—Metalul Nagynyeden 3:1, Voința Gyergyószentmiklósi—Fl. Rosie Torda 2:1, Voința Arad—Fl. Rosie Torda 3:2, Voința Gyergyószentmiklósi—Metalul Nagynyeden 3:0.

A tornát tehát az aradi csapat nyerte 6 ponttal, míg megőrizte a sorrend: 2. Voința Gyergyószentmiklósi 4 pont, 3. Fl. Rosie Torda 2 pont, 4. Metalul Nagynyeden 0 pont.

Más aradi csapat edzését Tudor Masile vezeti, akinek irányításával a Progresul férficsapata éppen ebben az évben került be a kézilabda bajnokság „A”-csoportjába és 3 szakaszerűen vezetett női csapat rövid idő alatt nagyot fejlődött.

Klubközi sakkverseny

Metalul „G. Dimitrov” — Metalul Resica 8:6

Az elmúlt napokban a resicai Metalul 14 tagú (13 férfi, 1 nő) sakkcsapata vendégszerepelt Aradon és az aradi Metalul „G. Dimitrov” sakkcsapatával mérte össze erejét. A szűp és magasszínvonalú küzdelemből az aradi sakkcsapat 8:6 arány-

ban került ki győztesként. Itt írjuk meg, hogy szombaton megkezdődik Bukarestben az országos sakkbajnokság döntője, amelyen Aradról Halic Ivan, a Metalul „G. Dimitrov” kitűnő versenyzője vesz részt.

Néhány sorban

Galina Zibina szovjet világbajnoknő újabb megjavította a női súlydobbás világsúcsát. Új eredménye 1645 cm., a régi pedig 1632 cm. volt.

A „Pronosport” november 2-i külföldi versenyén 9 darab 11 találatos szelvényt egyenként 2995

lejt, 160 darab 10 találatos szelvényt 199 lejt, 1192 darab 9 találatos szelvényt 40 lejt nyertek. A 44. számú verseny eredményei: 42 darab 12 találatos szelvényt egyenként 2844 lejt, 683 darab 11 találatos szelvényt 209 lejt, 5553 darab 10 találatos szelvényt pedig 38 lejt nyertek.

Rádióműsor

Péntek, november 11.

BUKAREST I. 5.32: Hírek. 6.10: Román népi dallamok. 6.20: „A Scintea” vezércikkje. 7. Hírek. 7.12: Román népi táncok. 7.42: Dalok a pártól. 8.05: Központi sajtószemle. 8.13: Mozart műveiből. 9.15: Könyvnyüzene. 10.15: Kamarazene. 10.45: A leningrádi rádió ének- és zenekara. 11: Szimfonikus szvit. 11.51: Dalok. 12.10: Operettzene. 12.40: Román népzene. 12.55: Hírek. 13: Szimfonikus hangverseny. 13.40: Könyvnyüzene. 14.05: Francia népzene. 15.15: Új könyvek. 15.30: Hírek. 16.30: Ismerjük meg hazánkat. 17.30: Hírek. 17.48: Dalok. 18.30: Kíváncsi hangverseny. 19: Falurádió. 19.30: Román könyvnyüzene. 20: „Szent Ludmilla” oratórium. 21: Dalok. 21.15: A szovjet rádió adása. 22.10: Operarészletek. 23: Hírek. 23.10: Éjszakai hangverseny.

BUKAREST II. 14.30: Miről ír a „Scintea”? 14.40: Szimfonikus zene. 15: Hírek. 15.05: A békeharc dalai. 15.25: Népdalok és népi táncok. 16: Hírek. 16.15: Ének. 16.40: Cseh-szlovák könyvnyüzene. 17: Kilencszázmillió. 17.30: Román és szovjet népzene. 18: Előadás. 18.15: Énekek. 18.40: Könyvnyüzene. 19.30: Rádiójáték. 20.15: Színházi előadás. 22:

Hírek, sport. 24: Könyvnyüzene. 0.20: Hangszerzene.

BUDAPEST (KOSSUTH). 9.10: „Gyöngyvirág” és a „Viola” népdalgyűjteményből. 10: Dalok. 10.20: Utazás a tenger alatt. Rádiójáték. 11: Hírek. 11.10: Feleki Rezső Schubert-dalokat énekel. 11.30: Meseelő- előtti az óvodában. 11.50: Az Okos Mackó. 12: Lányok, asszonyok... 12.20: Szovjet filmdalok. 12.30: Magyar operaből. 13: Hírek. 13.10: Toki Horváth Gyula és zenekara játszik. 13.35: Utóiratok. 14: Táncczene. 15.15: Népek dalaiból. 16: Hírek. 16.10: Mese felnőtteknek. 16.40: Részletek Sárközy István: „Szelistyei asszonyok” című drámájából. 17.20: Fialatok sporthíradója. 18: Hírek. 18.10: Az X sugár. Csákány Márta eseményjártéka a röntgensugár felfedezéséről. 18.30: Szív küldi. 20.15: Jó munkáért — szép muzsikát. 21: Esti híradó. 21.20: Bartók est. 22.23: Brahms: Öt keringő — két zongorára. 23: Hírek. 23.25: Táncczene. 23.50: Őszi versek. 24: A könyvnyüzene kedvelőinek. 1: Hírek.

BUDAPEST (PETOFI). 15: Operarészletek. 15.50: Népek dalai és táncai. 16.30: Liszt zongoraműveiből. 17: Népzene. 17.40: Zenekari muzsika. 18.30: A hű folyó. Regényismertetés. 19: Francia népi kör- sok. 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában. 20.25: Csökken-e a föld termőereje? Előadás. 20.40: Nyolc hold föld. Rádiódrama. 22: Operett- és filmlene. 22.40: Zenekar. 23.15: Felgördül a függöny. Részletek Verdi: Rigoletto című operájából.

—O—

Közlemények

A téli időszakban az aradtartományi múzeum megtekinthető a Kultúrpalotában vasárnap, kedden és pénteken 10–13 és 16–19 óra között.

★

A „Trustul Lemnului” Arad, az Arad- és Nagyvárad-tartományi erdőtermeléséhez, a gépesítési munkálatokhoz alkalmaz gépeszmernőket. Ugyancsak alkalmaz gépesített traktorkezelőket. Felvilágosítás- sal szolgálnak Arad, Alexandri-utca 1. szám alatt.

—O—

Időjárás

November 11-én, pénteken viszonylag szép idő, változó felhőzet várható, gyenge helyi esőkkel. A hőmérséklet napközben 12–15 fokig emelkedik, éjszaka 3–6 fokra süllyed. Mérsékelt, napközben erősebb szél, reggel ködképződés.

A következő két napon változó felhőzet várható, esőre hajló időjárással.

Szabó Mária

Oh Sarló utca — még egyszer...

Mind dagadóbb sárban, de a hetek multával egyre apadóbb reménységgel találhatták a Szverdlov és Sulik Kálmán utcák lakói, hogy vajon mit válaszol a városi néptanács végrehajtó bizottsága a „Vörös Lobogó” október 12-i számában megjelent „Oh, Sarló-utca” című cikkre.

Nos hát, ezután közlöm: ha későn is, de megjött a válasz. Mégpedig hivatalosan és 4/9/1955 iktatószámú elhatározással. Mivel azonban a szövegben, — jelen esetben: a sárban-forgó kérdés nemcsak az én ügyem, ezennel nyilvánosságra hozom az arad- városi néptanács végrehajtó bizottságának lent. jelzett, számsorozattal ékes átiratát.

Először is a Dimitrov és Szverdlov utcák sárkán dűledező házait kapcsolatban „nyugtát” meg a levél. Mégpedig azzal, hogy a

néptanács már tavaly felszólította a ház Aradon lakó tulajdonosait, bontassák le az emberek életére veszélyt jelentő házat.

De, — mint a válaszlévlől kitűnik — az egyik társulajdonos külföldön lakik s így, mert a belföldi tulajdonosok nem tudnak megegyezni a lebontás ügyében a külföldivel, a néptanács, mint az ügyben illetéktelen, „mossa a kezét”.

Ugy vélem, hogy egy könnyű bekövetkeztető szerencsétlenség esetén az ilyen „mosakodás” egyáltalában nem tisztít. Azt is meg kell mondanom, hogy az emberek nem mindig örülnek, ha egy ház „esik” rájuk. Néha perelnek is miatta, ha nem is az áldozat, de a szomorú hozzátartozók.

Ami a sarat illeti, ebben a kérdésben is teljes mértékben elismeri a nép-

tanács levele a bírálat jogosságát. Teljes mértékben — de formálisan...

Mint a levélből kitűnik ugyanis, csupán az „alap” hiányzik az utca kikövezéséhez. Nyilván pénz-alapról van szó. En pedig azt tartom, hogy inkább az ilyen kifogásoknak hiányzik az alapja. Szegedünk le egyszerűs- denkorra: alaptalan az alaptalansággal való szüntelen takarózás. Egyébként a néptanács kiliátása helyezi, hogy jövőre sor kerülhet a Sulik és Szverdlov utcák helyrehozásának megkezdésére is.

Most pedig nézzük meg, mit lehetne tenni gyorsan és ha anyagi alap hiány- ban is, de a néptanács annál nagyobb erkölcsi alap- jának felhasználásával.

A néptanács képviselői- nek meg kell győzniük a kerületükben lakó házu- lajdonosokat és lakókat, hogy azzal a salakkal,

amit a villanygyárbán ingyen lehet kapni, töltsék fel a gyalogutakat úgy, ahogyan azt a Sulik Kálmán utca 6. számú ház tulajdonosa tette. Annál is inkább észszerű ez, mert a salak fuvarozásának árát meg lehet takarítani a cipőtisztító szere- ken.

Igy talán nem ismétlődik meg velem a zimándi eset.

Amikor legutóbb Zimándijalun jártam, megkérdeztek, hol sároztam be térdig a nadrágomat, hiszen náluk az állomástól tiszta cipővel lehet a fa- luba eljutni.

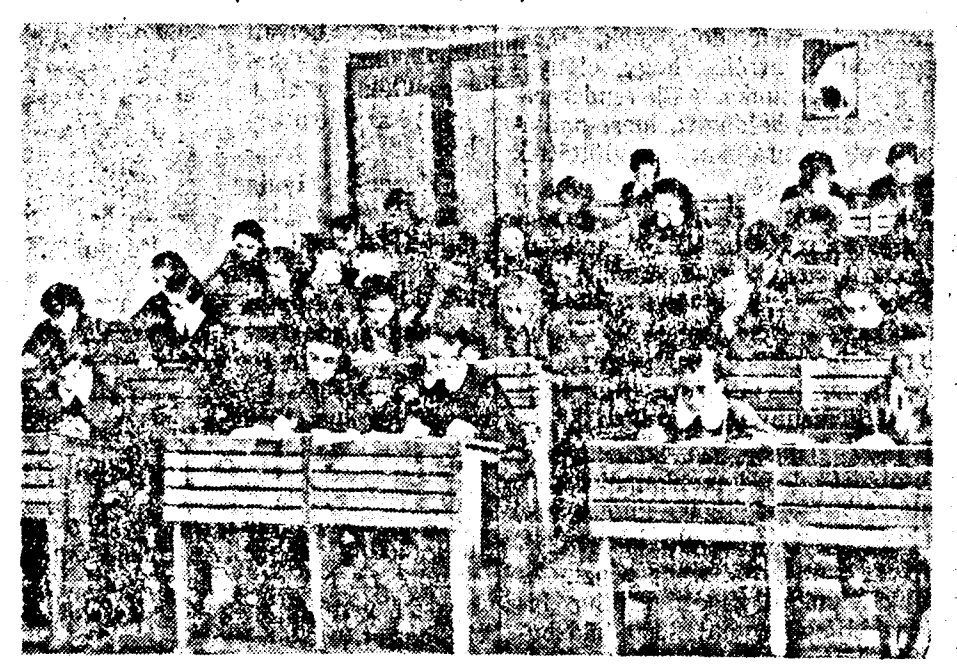
Roppant zavarba jöttem. Csak nem ronthatom le a város tekintélyét a falu előtt... Erthetetlenül hebegtem valamit, de arra emlékszem, hogy bele- kevertem a költő szavát is: Oh, Sarló-ucca!...

Bakács Béla

Követésre méltó megvalósítás

anyag beszerzésének gondját Guttman Mihály könyvelő elváltá vállalta. Nagy segítséget nyújtott a Solidaritása asztalosipari szövetkezet,

radsgót nem kimélve láttak hozzá a munkálatok elvégzéséhez: a faanyag felvásárlásához, szállításához, a lépcsőzet elkészítéséhez. A teljes és

A 4-es számú leány-középiskola új fizikai-kémiai előadóterme.

mely a szükséges faanyag nagy- rúztát az iskola rendelkezésére bocsátotta. A szülői bizottság asztalos- szakemberei: Nagy Vince, Pataki József, Góbecz János, Kele János, Hujer István, Pajtké János, Molnár Gyula és több más elvtárs időt és já-

rából fedezték, amelyet a szülők ajánlásaiból és a különböző iskolai ünnepekhez bevételeiből gyűjtöttek össze. Ilyen módon 200 lej tényleges kiadás mellett több, mint 4000 lej értékű munkát végeztek el a szülői Ezáltal nemcsak az iskolának jó fel- szereléssel való ellátását gyorsították meg, de jelentős összeget is megakartottak az államnak.

Az előadóterem szeptember elejé- re elkészült és minden szülő boldog meglepéssel látta el az a tud- dat, hogy hozzájárult gyermeke jó tanulási feltételeinek megteremtésé- hez.

Jól esett meglátogatni a 4. számú leányiskola szép, új természettudomá- nyi előadótermet, rendbehozott la- boratóriumát, ahol a leánykák lát- ható érdeklődéssel és örömmel hall- gatják az érdekes előadásokat és végzik a tanulságos fizikai és ké- miai gyakorlatokat. A hatalmas szek- rényekben példás rendben sorakoz- nak a jókarban lévő kísérleti esz- közök és vegyszerek, közöttük a mi- nisztériumtól nemrég kapott vetítő- gépek, egyenirányító, elektrosztati- kus gép és más hasznos kísérleti eszközök.

Biztató, hogy mindenütt nő azok- nak a száma, akik nem sopánkodva és követelődzve várnak tétlenül ar- ra, hogy a szocializmus eredményei az ölkébe hulljanak, hanem lelkes, járadsgót nem ismerő, céltudatos munkával dolgoznak mielőbbi meg- valósításukért.

A jelműről, okvetlenül szükséges kiadásokat a szülői bizottság pén-

Egy felejthetetlen élmény

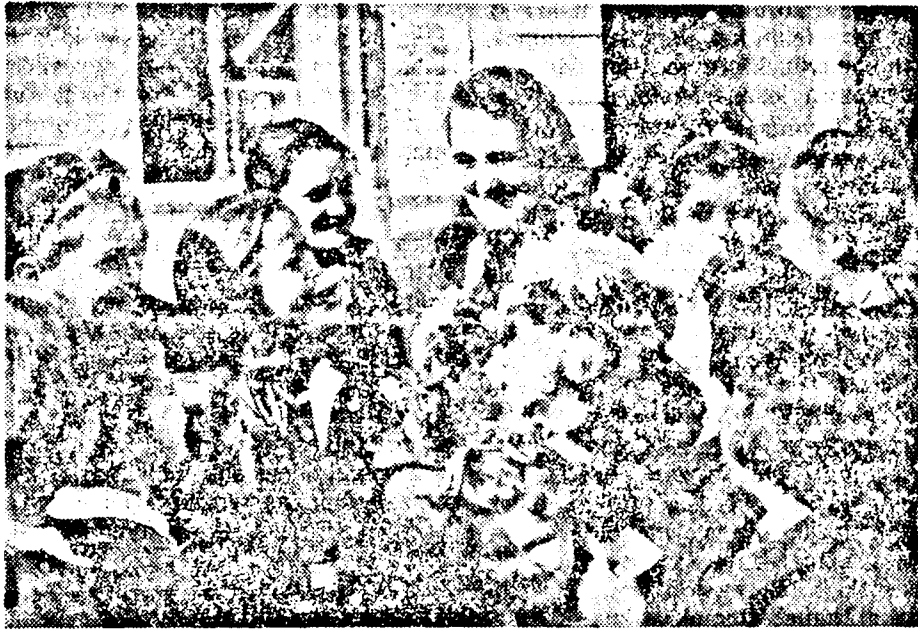
November 6-án az 1. szánú leánygyermekotthonban mindenki korán távozott. Szerke az épületben kipirult arcú, pionírnyakkendő és iskolai ruhák szorgoskodtak. Egyesek virágcsokorral a kezükben a gyűlés-terem felé igyekeztek, mások a tehermentes munkálatok utolsó simításait végezték. Valamennyien izgatottan, boldogan várták Mihaies Mariát, a „December 30”-textilgyár többszörösen kitüntetett élmunkásnőjét. Tíz óra után mindenütt csend és szigorú fegyelmű honolt. A tanulókat elfoglalták helyeiket a gyűlésteremben és csak lopva tekintettek a bejárat felé. Végre elérkezett a várva-várt pillanat.

Nyílt az ajtó és Mihaies Maria ott állt szerényen, mosolygva a gyermekek előtt. Tekintete végigsiklott a sorokon, mintha mindegyiküket külön-külön és együttvéve meg akarta volna simogatni. Szeme a lávoiban kutatott. Kérdelmű gyermekkorára jutott eszébe. Tizenegyen voltak testvérek. Valamennyiükre a jövő kilátástalansága leselkedett. A társadalom mit sem törődött velük. Ezeknek a kis iskolás leányoknak, akik annyi szeretettel néztek rá, mindenük megvan. Szépen berendezett hálószoba, klub, tanulóterem, leszi kellemessé életüket. Se ami gondjuk sincs, csak a tanulás. De neki már gyermekkorában keményen meg kellett dolgoznia a betevő falatért. Alig volt 12 éves, amikor először vállalt munkát. Mennyit kellett szenvednie az igazi szabadságot neki is, mint annyi más dolgozónak, a népi hatalom évei hozták el. Ez tette lehetővé, hogy a munka frontján kivívott érdemeit ma mindenütt tisztelt övezze. És most mint élmunkás, mint a társadalom megbecsült tagja jött ide a gyermekotthonba, abba

az épületbe, ahol azelett 33 évvel ő is tanult, hogy a legifjabb nemzedékkel találkozzék és elmondja munkamódszerét, átadja élettapasztalatát.

— Tizenegyet esztendő voltam, amikor először álltam be dolgozni az aradi textilgyárba — kezdte elmondanivalóját. — Egy év után azonban elbocsátottak. 1945-ben újabb munkát kerestem. Így kerültem másodszor is az aradi textilüzemhez. Vonzottak a gépek. Ezért gép mellett szerettem volna megtudni az élmunkások életéről. S most, hogy itt volt a kínálkozó alkalom, nem akartam elmulasztani egyetlen mondatot, egyetlen szót sem. Mindent fontosnak, érdekesnek, tanulságosnak találtam. Az előadás végén pedig nem egy tanulóknak akadt kérdésválasza.

— Tíznek egy talpraesett, barna kis-lány, Capriou Sebastia emelkedett szószóra az utolsó sorból.

— Mihai Maria szeretettel választott minden egyes kérdésre. A kis-lányok megtudták, hogy régebben a szegénysorsú gyermekeknek nem volt lehetőségük a továbbtanulásra. Az iskolákat nem segítették az anyag elsajátításában a tanárok és a tanítók. A régi iskolában az ütle-gelés, a verés volt a „nevelési mód-szer”.

Szavait valamennyien áhitattal, figyelemesen hallgatták. Sokat, nagyon

— Mihai Maria szeretettel választott minden egyes kérdésre. A kis-lányok megtudták, hogy régebben a szegénysorsú gyermekeknek nem volt lehetőségük a továbbtanulásra. Az iskolákat nem segítették az anyag elsajátításában a tanárok és a tanítók. A régi iskolában az ütle-gelés, a verés volt a „nevelési mód-szer”.

Sok tanulságos dolgot hallottak még ezen a napon a gyermekotthon kis-lakói. Megtudták, hogy Mihaies Mariát a párt nevelte. És ahhoz, hogy élmunkássá váljék, a szervezeti életben is élenjárónak kellett lennie.

A gyűlés a vége felé közeledett. Kifoglalták a kérdések. Mindenki megkapta a kívánt választ. Silvasan Valeria, a pionírgyűlés elnöke pedig egyszerű, szívbeli szavakkal köszöntötte meg Mihaies Maria fáradságát. Ezután szeretetük és megbecsülésük jeleként virágcsokrot nyújtott át a többszörösen kitüntetett élmunkásnőnek. A gyűlés véget ért. A gyermekek boldogan foglalt körül a látogatót. Ők is bemutaták, mi mindent tanultak az iskolában. Szép és gazdag kultúrát állítottak össze.

Az idő gyorsan telt: senki sem vette észre mulását. Legkevesebé pedig a gyermekek és Mihaies Maria, akik annyira összebarkózkodtak.

Már jóval elmúlt délután, amikor kifordult az otthon kapuján. Alakjait nemokkora eltakarta az őszi fák. De azért még hallotta a kis pionírlányok búcsúmondatát:

— Ezentul gyakrabban látogasson meg bennünket, Mihaies elvtársnő!

Székelly Dénes

— Mihai Maria szeretettel választott minden egyes kérdésre. A kis-lányok megtudták, hogy régebben a szegénysorsú gyermekeknek nem volt lehetőségük a továbbtanulásra. Az iskolákat nem segítették az anyag elsajátításában a tanárok és a tanítók. A régi iskolában az ütle-gelés, a verés volt a „nevelési mód-szer”.

Capriou után mások is tettek fel kérdéseket. Gajdos Julianna és Silvasan Valeria afelől érdeklődtek, hogy ki irányította munkájában, ki segítette.

A kérdések és a válaszok összefonódtak. Az élmunkás és a gyerme-

EMLEKEZZÜNK

a munkásosztály ügyének lelkes harcosára

Hazánkban minden ifjú előtt nyitva állnak az élet kapui. Elérhetik a tudás, a boldogság, a dicsőség csúcsát. Ezt az út, megváltozott, szabad életet a népi hatalom évei hozták el az ifjúságnak. Az út, amelyet előrehaladásunkban idáig megtettünk, nem volt könnyű. Az elnyomás sötét éveiben sok-sok kommunista harcos vérése festette pirosra az utat. Onfeloldozásukat, bátorságukat számtalan hőstett hirdeti. Erre emlékezett Doftan az egyik emléktábláján: „Itt esett el 1940 november 10-én Ilie Pintilie CFR-dolgozó, munkásosztályunk hősharcosa, a Román Kommunista Párt Központi Vezetőségének tagja”.

osztály akciót. 1939 május elején megszervezte a királyi fasiszta diktatúra elleni hatalmas tüntetést. Ezért újból letartóztatták és Doftanban bebörtönözték. Itt a többi kommunistákkal együtt széleskörű politikai tevékenységet fejtett ki. A börtönt marxista-leninista egyetemé változtatták.

1940 októberében a földrendes megrongálta a börtönépületet. Azonban a fasiszta „szakértők” megsemmisítették el megjavítását. Itt érte november 10-én Ilie Pintilie Doftana falainak összeomlása. A romok több kommunista harcosal együtt őt is maguk alá temették. Ilie Pintilie élete a bátorság, a hősiesség, az önfeláldozás csodálatos, tündöklő példaképe.

A burzsoázia bírósági szerveinek kérdése adott válasza örök felelhetetlen marad a munkásmozgalom történelmében.

— Kommunista vagy? — kérdezte a törvényszék elnöke.

„Ha küzdeni osztályodért, akarni néped javát... és úgy vélekedni, hogy a dolgozó népi tömegek érdekei előbbrevalóbbak egy reakciós klikk érdekeinél, ha mindezek azt jelentik, hogy kommunista vagyok, akkor, elnök úr, én kommunista vagyok — válaszolta Ilie Pintilie.

Életében nagyszerűen nyilvánult meg, hogy a kommunista szavai és tettei között nincsenek különbségek és valamennyi igaz ember élete össze kell, hogy fonódjon a nép boldogságáért, jólétéért folytatott harccal. Hősiessége a lenyűgözően eltöltött nagy eszméből fakadt, abból, hogy életében bátran harcolt az eszmék, a párt célkitűzéseinek valóra váltásáért.

Az ifjú nemzedékre, amely az idősekkel helyetbe lép, az a feladat vár, hogy végső győzelemre vigye azokat az eszméket, amelyeket pártunk legjobbjai vértük ontottak. Ezt az élethivatást az ifjúság csak abban az esetben tudja teljesíteni, ha úgy szereti a pártot és a népet, mint ahogy van az a kommunista hősköszöret. Ezért minden IMSZ-tagnak úgy kell élnie, tevékenykednie, hogy méltó tagja legyen az Ifjúmunkás Szövetségnek.

Ilie Pintilie élete nemcsak hazaszeretetre, hanem bátorságra is tanít. Az IMSZ-tagok jellemvonása, hogy nem határolnak meg a nehézségek elől, hanem legyőzik azokat. Jelszavunk: a rettenhetetlenség, az állhatatosság, a küzdelem, az akadályok legyőzése kell, hogy legyen. Munkánkban, roppant győzelmünkben edzőzük jellemünket.

Hogy a hősköszöret méltó utódai lehessünk, mindenekelőtt meg kell ismernünk azokat az eszméket, amelyek Ilie Pintiliet és társait jelkesítették: a marxizmus-leninizmust. Ezért senki se feledje: az ifjúság legfontosabb feladata a tanulás. Csakis a marxizmus-leninizmus ismeretének birtokában vihetjük győzelemre dolgozó népünk ügyét.

A jövő repülőgépe

Lehet-e olyan repülőgépet szerkeszteni, amely a betonfalakat és ömlőmezek sok tonnányi súlyát elbírja? És ha lehet, kifeszítendő-e ilyen gép?

E probléma megoldásával foglalkozik G. J. Pokrovskij szovjet tudósok világslágeré nagy feltűnést keltő cikké.

G. J. Pokrovskij abból indul ki, hogy a távolság növelésével a sugárzás erőssége lényegesen csökken. Tegyük fel, hogy egy repülőgépen az atommotor és az utasok között a távolság 50 méter. Ez esetben a sugárzás erőssége — amikor az emberi eléri — az eredetinek már csak 1/500-ada. Ez azt is jelenti, hogy ilyen repülőgépen lényegesen kisebb súlyú védőfal is teljes biztonságot nyújt.

G. J. Pokrovskij tehát olyan repülőgépet javasol, amelynek a pilóták és az utasok a gép elején helyezkednek el, míg az atommotort az erősen megnagyított törzsű gép farokrészébe építik be. Az ilyen repülőgépek a mostaniakhoz képest óriások lennének, hosszuk elérné a 100 métert is.

Gondolni kell persze arra is: hogyan történjen a védekezés akkor, amikor a gép a földön áll. Alighanem egy távolos helyen lévő, sugárzás-álló hangárról kell gondoskodni, amelyben a repülőgép az újabb felszállásig „lelve” atommotort tartalmazó farokrészén.

Am a védelem még nem minden. Meg kell oldani az atommotor működésének nem csekély problémáját is. De már erre is van konkrét terv.

Az elgondolás az, hogy az atomrepülőgép a közismert lökhajtásos repülőgép motorjának mintájára működne. A motor kompresszorába levegőt és rendkívül finom uránpor-fuvarának. Ezek a kompresszorból a grafitált beltű atomreaktorba jutnak, ahol maghasadás következik be, amelynek eredményeként az uránpor-szemcsék izzó állapotba kerülnek. A motoron át fuvarolt levegő ennek következtében 1000 fokra hevül, hirtelen kitágul és a reaktorból kikerülve meghajtja a kompresszort működőtő turbinát, majd hatalmas erővel a szabadba löveli, előrehajtja a repülőgépet.

Az uránpor-szemcsék a turbina lapátjához csapódnak és a levegő egy kisebb hányadával visszakerülnek a kompresszorba.

Az atommotor beindítása vagy úgy történik, hogy speciális tartályban tárolt uránporral kevert süritett levegőt fuvarnak a turbinára és ezzel megindítják az uránporral kevert levegő áramlását a kompresszorba; vagy pedig úgy, hogy erre a célra a közönséges benzinturbinához hasonló berendezést használnak.

Az atomrepülőgépek előnye ma még beláthatatlanok. Két előnyük azonban alighanem máris bizonyossá válik.

1. Hatalmas testük — még ha a gammasugárak és a neutronok elleni védekezés céljaira szolgáló holt teret tekintve vesszük is — lényegesen több ember és több áru befeladására lesz alkalmas, mint az eddigi gépek és

2. repültávolságuk az üzemanyag csekély súlya miatt szinte korlátlan. A földtől több száz kilométerre sem lesz probléma ilyen repülőgépeknek.

HIKREK INNEN-ONNAN

A szovjet ember bátorsága

A Kalinyin-területi Csenici falu közelében, ahol a Medvegyica folyó igen sebes sodrású és mély, nemrégiben súlyos baleset történt. Egy személygépkocsi a kompról lezuhant az 5 méter mély vízbe. A vezető még idejében kiugrott a kocsiából, a hátsó ülésen tartózkodó L. M. Kudrjacev azonban még az ajtót sem tudta kinyitni.

A kompon tartózkodott V. I. Kerbunov, a Kaljazi géppálmás pártvezetékének titkára is. Kerbunov azonnal lebuokott a mélybe, hogy Kudrjacevet kimentse, de a kocsiajtót nem sikerült kinyitnia. Kerbunov elhatározta: késsel kivágja a kocsi viteljárásán tetejét és azon menti meg a bentrakédt utast.

A bátor párttitkárnak tízszer is alá kellett merülnie, míg végre felhozta az eszméletlen embert.

Diákbarátság

Nemrég a Nove Lamky-i középiskola tanulói meglátogatták Budapestet. A csehszlovák középiskoláscsok a Szilágyi Erzsébet leánygimnázium tanulói várták a Keleti pályaudvaron. Erről a látogatásról írja a „Szabad Nép” október 29-i száma:

A két iskola barátságának története nem régi kelte. A nyáron a cseh diákok levelet írtak a Szilágyi Erzsébet leánygimnáziumba. Arra kérték őket, hogy az új tanévben látogassanak el hozzájuk. A budapestiek kaptak az alkalmon és eleget tettek a meghívásnak. Kilenc napot tartózkodtak a szomszédos országban, bejárták Csehszlovákia legszebb helyeit.

Ezután a cseh diákok látogattak el a magyar fővárosba, ahol a budapestiek viszonzták a felejtethetetlen vendéglátást.

Régi pálya, új köntösben

A régi pálya tovább beszél. Salakján 1925-ben az országos bajnokság középdöntőjében találkoztak egymással az AMTE és a „Kínizsi” csapata. A temesvári Kínizsit a burzsoáz-földesuri Románia hadsággal támogatták. Ellenfele „csak” munkáscsapat volt, az AMTE. A mérkőzés 3:2-re állt. A Walter, Auer II., Stioffa, Tekei, Auer I. összehajlítás aradi csatársor fergetegesen rohamozott. A második gólt Tekei lőtte, szinte az alapvonalról csavarodott be a labda Ritternek, a Kínizsi válogatott kapusának hálójába. A kiegyenlítő gól a levegőben lógott. És mi történt a kiegyenlítés helyett? Az, ami abban az időben de sokszor megtörtént, mert nem a sport neves eszméje uralkodott. Hogyan is uralkodhatott volna, amikor a kizsákmányoló osztályok a sportot is érdekeik szolgálatába állították. De maradjunk a mérkőzésnél. Az AMTE támadott, a Kínizsi besorult. Mire való azonban a játévezető? Arra, hogy segítsen a „kedvenc” csapatnak. Így tett ennek a mérkőzésnek a bírójá is és Mateket, a temesvári balesztől kétszer engedte el tiznégyes lesállásból. Kiegyenlítés helyett, bírói segédlettel, 5:2-re nyert a Kínizsi.

A gyűlölet hulláma árasztotta el a Gloria-pályát. Ezérlenszázhuszonhét június 29-ére Aradra tüztek ki a Románia—Magyarország válogatott mérkőzést. A magyar csapatban nem kisebb nagyság, mint Orth Gyuri is szerepelt. A román válogatott siker reményével vehette volna fel a küzdelmet, de oly magasra csá-

pott a gyűlölet, hogy a román katonajátékosokat nem engedték játszani. És az Auer Ricci, Tekei, valamint Tenczer és Vogel nélkül felállított román csapat 3:1 arányú vereséget szenvedett.

A régi pálya új köntösbe öltözött. Megváltozott, megszépült. Megszépítette, új köntösbe öltöztette népi demokratikus rendszerünk. A központi lelátó alatt tiszta öltözők, jól felszerelt fürdőszoba tusokkal. Az Új-arad felőli oldalon edzőpálya. Ugyanott emelkedik a röplabda- és kosárlabda-pálya betonlelátója. A pálya feletti világító berendezés. Villanyfény mellett is játszhatnak röplabda és kosárlabda mérkőzéseket. A régi állóhely betonépítményt kapott. A pálya, a nézőtéri teljesen megváltozott. De megváltozott a közönség arculata és hangja is. Ma már nem ellenséget látnak az ellenfélben, hanem sportársat. Mindjában érvényesült a győzőn a jobbak” elve. A mérkőzések végén, amikor felharsan a küzdelem befejezését jelentő hármas piszós, felsorakoznak a játékosok, a csapatkapitányok kezefognak a bíróval, majd egymással. A vesztes csapat tagjai, igaz, hogy szomorúan ballagnak le a pályáról, de tekintik őket az a tudat, hogy mások jobban meg majd a játék és ők is győzhettek...

Népi demokratikus rendszerünk lehetőséget nyújtott, hogy 11 év alatt három korszerű stadion létesüljön városunkban. Amiről pedig a régi pálya beszél, csak annyit, hogy mindazt végleg felszámoltuk és soha többé nem térhet vissza.

Messer Sándor

MIT OLVISSUNK?

Tatay Sándor:

Kínizsi Pál

Nemrég jelent meg a magyarországi ifjúsági könyvkiadó gondozásában Tatay Sándor: Kínizsi Pál című regénye.

Kínizsi, Mátyás király korában élt. Mindkettőjük alakja köré mondákat szőtt a népi képzelet. Ezekre a mondákra támaszkodva állította össze a regény meséjét Tatay Sándor. Az író, hőse pályájának legromantikusabb részét, az egyszerű paraszti hadvezérre való felemelkedést dolgozza fel.

A könyv főhőse Kínizsi, a haza védelmére született hadvezér, családját, szerelmét — hazáját — félti. Holnánt, a zsoldosvezért, — Kínizsi vetélytársát — kisszerű magánérdekei, a személyi bosszú és dicsvágy mozgatják — áruló lesz. A nemes és a nemtelen erő küzdelméből diadalmasan kerül ki az igazság.

A stílus világos, közvetlen. Játékos, mesés fordulataival, a Mátyásról szóló mondák jellemző mókás humorával — magával ragadón árad a sokszázu történet.

Alexandru Sahia:

Juniusi eső

Alexandru Sahia Juniusi eső című novelláskötetét most jelentette meg az Új Magyar Könyvkiadó, Ignác Rózsa fordításában.

Huszonkét, huszonöt éves volt Sahia, amikor ezeket a novellákat megírta. Rövid élete során minden megpróbálkozott. Volt hadapródiakolós, szerzetes, kiábrándult és fájdalmas ember, amíg a szegények ügyének bator és öntudatos harcosa lett. Írásai különösképpen csaknem mindig középpontjában az ember halála áll, ám az olvasó mégis a legyőzhetetlen élet himnuszát hallja zengeni belőlük.

Ha az ember már magamögött hagyott néhány évtizedet, sokszor talán jobban meglátja az utat. Így van ez valahogy velem is. Hetekkel ezelőtt ott ültem a Progresul stadion lelátóján. A szép zöld gyept hivatogatom terült el a nézők előtt. Ilyen szép pályán érdemes játszani — szólalt meg mellettem az ismeretlen sportlár. Ránéztem és könnyű volt megállapítani, hogy bizony felette is elmúlt már néhány évtized. Beszélgettünk a futbálpályán könnyven megy az ilyesmi. Ott az emberek hamar barátkoznak és nyomban közös témát találnak. Emlekeket idéztünk. Ugy gondoltam, leírom ezeket a mai fiatalok okulására. Lassák még élesebben az ujai, a változót.

Régi sportszemérek jól emlékeznek a jegenyefélekkel övezett Gloria-pályára. A kidül-bedült kerítésre, az ócska deszkákból épített tribünre. A lelátó alatti öltözőkre, ahol sokszor egy közös vederből mosakodtak a sportolók. Mert csak jóval később kapott a pálya egy rosszul működő fürdőt. Emlekeznek a salakos pályára, a fel-feltörő portfelhőkre, amelyek bizony sokszor eltakarták a játékosokat. Ilyen volt a pálya külső képe. Az emberek is mások voltak, mint ma. Dühöngött a szovinizmus. A nézők két ellenséges táborra szakadtak és uszító, huligán jelszavakkal buzdították a játékosokat.

Hej, ha ez a pálya beszélne tudna. Emondán, hogy 1922-ben a boci WAC csapata játszott Aradon. Az osztrákok között magyar fiú is volt: Schlosser Imre, a világhírű „Slózi”, aki idegenben kényyszerült, mert Horth Magyarországára nem adott számára kenyeret...

Amerikában történt

Legtöbb ember életében 1955 május 21. semmiben sem különbözött a többi napoktól. Henry Cox szinesbőri amerikai polgár életében azonban ez a nap jelentette a demokrácia győzelmét. Ugyanis ekkor olvasta a New York Times 23. oldalán, az amerikai Legfelsőbb Törvényszék határozatát, amely eltörölte az iskolákban a faji megkülönböztetést.

A hír határtalan örömmel töltötte el. Megölelte feleségét és elrohant a város leghíresebb „fehér” iskolájába és beíratta egyetlen gyermekét.

Alig telt el egy hét s az iskola igazgatója közölte: a faji megkülönböztetés megszüntetését valamennyi iskolába fokozatosan vezetik be, a helyi szokások és hagyományok figyelembevételével. Vagyis röviden: Tom Cox tanuló kizárták az iskolából, még mielőtt megkezdte volna tanulmányait.

Hiába fordult Henry Cox több, mint ötven állampolgárral a hatóságokhoz, — kérésük süket fülekre talált. Sőt a kérvényeket eldöbözbe vették. Néhány elbocsátottak állásából, Henry Cox-t pedig bezárták. (A Scintia Tineretului nyomán).

Néhány sorban

— A szovjet főváros több film-színházában bemutatják a városi Világifjúsági Találkozókról készült filmet. A „Városi találkozások” című film lengyel és szovjet filmrendezők alkotása. (A forgatókönyvet A. Adzsubel, E. Bosszak és B. Ivanov írta). A film nagy sikert aratott.

— Az idén 210.730 magyarországi fiatal szerezt meg a VIT sportversenyek jelvényét.

— A mexikói El Popular lap írja: Husz mexikói ifjúsági szervezet közös közleményt adott ki, amelyben egységes cselekvésre hívja a fiatalokat, hogy megvédjék gazdasági érdekeiket és tanulási lehetőségeiket a reakciós közoktatási rendszerrel szemben a nemzeti függetlenség védelméért és az idegeneknek Mexikó belyeibe való beavatkozása ellen.

